Kræsjkurs INF235

Steinar Simonnes og Lena Eichhorst

Institutt for Informatikk Universitetet i Bergen

16 Mai 2023

Automatateori

Deterministisk automata

Ikke-deterministisk automata

Pushdownautomataer

Turingmaskiner

Formelle språk

Regulære språk Kontekstfrie språk

Kontekstsensitive språk

Grammatikk

Avgiørbarhet

Semi-avgjørbarhet

Halteproblemet

Avgjørbarhet

Semi-avgjørbarhet

Halteproblemet

Kompleksitet

Klassene P og NP

Turingreduksioner

NP-Kompletthet Minnekompleksitet

Alt det andre

 $\exists^P \text{ og } \forall^P$

 Σ^P og Π^P

Det generaliserte halteproblemet

Hvordan programmere en kaffemaskin?

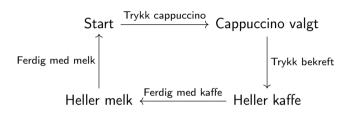
Eksempel på bruksprossess. når brukeren velger Cappuccino:

- 1. Bruker velger Cappuccino
- 2. Bruker bekrefter valget
- 3. Maskin heller oppi kaffe
- 4. Maskin heller oppi melk
- 5. Tilbake til start

Hvordan programmere en kaffemaskin?

Eksempel på bruksprossess. når brukeren velger Cappuccino:

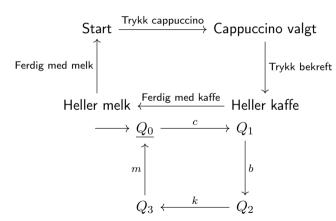
- 1. Bruker velger Cappuccino
- 2. Bruker bekrefter valget
- 3. Maskin heller oppi kaffe
- 4. Maskin heller oppi melk
- 5. Tilbake til start

Hvordan programmere en kaffemaskin?

Eksempel på bruksprossess, når brukeren velger Cappuccino:

- 1. Bruker velger Cappuccino
- 2. Bruker bekrefter valget
- 3. Maskin heller oppi kaffe
- 4. Maskin heller oppi melk
- 5. Tilbake til start

Deterministisk automata

Automatateori

Definition (Deterministisk Endelig Tilstandsmaskin / DFA)

En Deterministisk Endelig Tilstandsmaskin M er en 5-tuppel $M:=(Q,\Sigma,\delta,q_0,F)$, der

- Q er et sett tilstander
- Σ er et 'alfabet' av gyldige karakterer
- $\delta: Q \times \Sigma \to Q$ er en funksjon som regner ut neste tilstand
- a_0 er starttilstanden
- $F \subseteq Q$ er et sett 'ønskede' tilstander

Definition (Deterministisk Endelig Tilstandsmaskin / DFA)

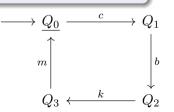
En Deterministisk Endelig Tilstandsmaskin M er en 5-tuppel $M:=(Q,\Sigma,\delta,q_0,F)$, der

- Q er et sett tilstander
- Σ er et 'alfabet' av gyldige karakterer
- $\delta: Q \times \Sigma \to Q$ er en funksjon som regner ut neste tilstand
- q₀ er starttilstanden
- $F \subseteq Q$ er et sett 'ønskede' tilstander

Kaffemaskinen vår:

$$\begin{split} K := (Q, \Sigma, \delta, Q_0, F), & \text{ der } \\ Q := \{Q_0, Q_1, Q_2, Q_3\} \\ \Sigma := \{c, b, k, m\} \\ & \text{ F} := \{\mathbf{Q}_0\} \end{split}$$

$$\delta(Q_0, c) = Q_1
\delta(Q_1, b) = Q_2
\delta(Q_2, k) = Q_3
\delta(Q_3, m) = Q_4
\delta(_, _) = \bot$$

4 of 42

00000000

Språket til en DFA

Vi trenger en mer formell definisjon for hva vi mener med et 'gyldig' input til en DFA.

$$\delta^*:Q\times\Sigma^*\to Q$$

$$\delta^*(q,\epsilon) = q$$

$$\delta^*(q, w_1 w_2 ... w_n) = \delta^*(\delta(q, w_1), w_2 w_3 ... w_n)$$

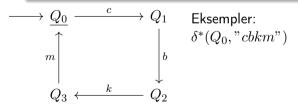
Språket til en DFA

Vi trenger en mer formell definisjon for hva vi mener med et 'gyldig' input til en DFA.

$$\delta^*: Q \times \Sigma^* \to Q$$

$$\delta^*(q, \epsilon) = q$$

$$\delta^*(q, w_1 w_2 ... w_n) = \delta^*(\delta(q, w_1), w_2 w_3 ... w_n)$$

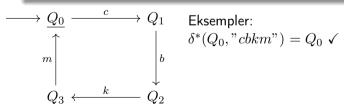
Språket til en DFA

Vi trenger en mer formell definisjon for hva vi mener med et 'gyldig' input til en DFA.

$$\delta^*: Q \times \Sigma^* \to Q$$

$$\delta^*(q, \epsilon) = q$$

$$\delta^*(q, w_1 w_2 ... w_n) = \delta^*(\delta(q, w_1), w_2 w_3 ... w_n)$$

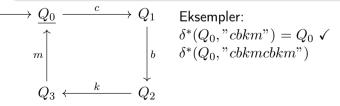
Språket til en DFA

Vi trenger en mer formell definisjon for hva vi mener med et 'gyldig' input til en DFA.

$$\delta^*: Q \times \Sigma^* \to Q$$

$$\delta^*(q, \epsilon) = q$$

$$\delta^*(q, w_1 w_2 ... w_n) = \delta^*(\delta(q, w_1), w_2 w_3 ... w_n)$$

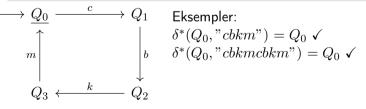
Språket til en DFA

Vi trenger en mer formell definisjon for hva vi mener med et 'gyldig' input til en DFA.

$$\delta^*: Q \times \Sigma^* \to Q$$

$$\delta^*(q, \epsilon) = q$$

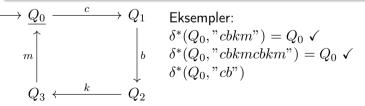
$$\delta^*(q, w_1 w_2 ... w_n) = \delta^*(\delta(q, w_1), w_2 w_3 ... w_n)$$

Språket til en DFA

Vi trenger en mer formell definisjon for hva vi mener med et 'gyldig' input til en DFA.

$$\begin{split} \delta^*: Q \times \Sigma^* &\to Q \\ \delta^*(q, \epsilon) &= q \\ \delta^*(q, w_1 w_2 ... w_n) &= \delta^*(\delta(q, w_1), w_2 w_3 ... w_n) \end{split}$$

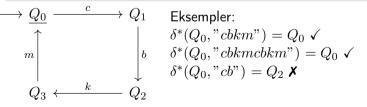
Språket til en DFA

Vi trenger en mer formell definisjon for hva vi mener med et 'gyldig' input til en DFA.

$$\delta^*: Q \times \Sigma^* \to Q$$

$$\delta^*(q, \epsilon) = q$$

$$\delta^*(q, w_1 w_2 ... w_n) = \delta^*(\delta(q, w_1), w_2 w_3 ... w_n)$$

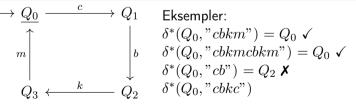
Språket til en DFA

Vi trenger en mer formell definisjon for hva vi mener med et 'gyldig' input til en DFA.

$$\delta^*: Q \times \Sigma^* \to Q$$

$$\delta^*(q, \epsilon) = q$$

$$\delta^*(q, w_1 w_2 ... w_n) = \delta^*(\delta(q, w_1), w_2 w_3 ... w_n)$$

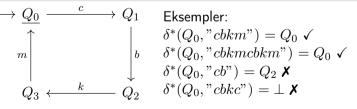
Språket til en DFA

Vi trenger en mer formell definisjon for hva vi mener med et 'gyldig' input til en DFA.

$$\delta^*: Q \times \Sigma^* \to Q$$

$$\delta^*(q, \epsilon) = q$$

$$\delta^*(q, w_1 w_2 ... w_n) = \delta^*(\delta(q, w_1), w_2 w_3 ... w_n)$$

Språket til en DFA

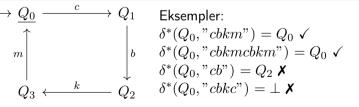
Vi trenger en mer formell definisjon for hva vi mener med et 'gyldig' input til en DFA.

Definition (Transitiv Tillukning / Transitive Closure)

$$\delta^*: Q \times \Sigma^* \to Q$$

$$\delta^*(q, \epsilon) = q$$

$$\delta^*(q, w_1 w_2 ... w_n) = \delta^*(\delta(q, w_1), w_2 w_3 ... w_n)$$

Språket til kaffemaskinen: $L(K) = \{(cbkm)^n | n \in \mathbb{N}\}$

Ikke-deterministisk automata

Ikke-deterministisk automata

Ikke-deterministisk automata

Pushdownautomataer

Pushdownautomataer

Regulære språk

Kontekstfrie språk

Kontekstfrie språk

Kontekstsensitive språk

Grammatikk

Grammatikk

Grammatikk

Alt det andre

Semi-avgjørbarhet

Semi-avgjørbarhet

Klassene P og NP

Turingreduksjoner

Minnekompleksitet

Minnekompleksitet

Minnekompleksitet

 Σ^P og Π^P

 Σ^P og Π^P

Det generaliserte halteproblemet

Det generaliserte halteproblemet